

РЕШЕНИЕ

№ 44

гр. София, 03.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 126 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Анелия Ст. Я.

при участието на секретаря ДИАНА АЛ. И.
като разгледа докладваното от Анелия Ст. Я. Гражданско дело №
20221110115486 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявени са осъдителни искове по чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 372, ал. 1 ТЗ вр. чл. 49 ЗАП и чл. 309а, ал. 1, изр. 1 ТЗ вр. чл. 99 ЗЗД.

Ищецът "К. и К. ЕООД твърди, че между праводателя му „Екологостикс“ ЕООД и ответника е налице облигационно отношение по силата на договор за превоз, по който е престирал съобразно уговореното – извършил е международен превоз на стоки, за което издал описаната в исковата молба фактура. Поддържа, че ответникът не е заплатил навлото в уговорения срок, поради което дължи същото както и обезщетение за забава в размер на законната лихва и разноските за събиране на вземането. Сочи, че е придобил вземанията на превозвача по силата на договор за цесия, която е съобщена на ответника. Ето защо претендира сумата 288,00 лева, представляваща дължимото навло, заедно със законната лихва от предявяване на иска до погасяване на задължението, сумата 87,77 лева, представляваща мораторна лихва за периода 23.3.2019 г. – 23.3.2022 г. и сумата 80 лева, представляваща разноски за събиране на вземането. Претендира разноски.

Ответникът оспорва прехвърлянето на вземането, като сочи и че не е уведомен за цесията, вкл. достоверността на датите на договора за цесия и

уведомлението /предвид твърдението в отговора, че договорът не е представен по гражданско дело № 22642/2020 г., СРС, 87 състав и предвид изявлението на адвоката на ответника, направено в първото открито заседание/. Оспорва дължимостта на навлото, като счита, че превозвачът не е изпълнил точно задълженията си по договора и за възложителя не е възникнало задължението – не е представил оригинал на товарителница и описание. В откритото съдебно заседание оспорва да е извършен превозът. Поддържа, че вземането е погасено по давност. Моли съда да отхвърли исквете. Претендира разноски.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и съобразно чл. 12 ГПК, достигна до следните фактически и правни изводи:

Предявен е иск за реално изпълнение на задължение за плащане на превозно възнаграждение по сключен между страните договор за превоз. Правната квалификация на иска се определя от съда съгласно твърденията на страните относно фактите, а не относно правото. Съдът не е длъжен да се съобразява с правната квалификация на правоотношението, която ищецът сочи, а дължи определянето □ след като съобрази заявените обстоятелства, на които се основават исканията. В случая ищецът твърди, че между страните е сключен договор със съдържанието на представения към исковата молба документ – заявка-договор /л. 16 и сл./. В нея е обективизирано съглашение, с което „Екол логистикс България“ ЕООД се задължава към "Д. е.е." ЕООД ЕООД да извърши автомобилен превоз по релация РБ - Р. Полша на 16 празни евро палети в срок до 19.2.2018 г. срещу възнаграждение от 240 лева без вкл. ДДС, платимо 50 дни след получаване на фактура и два броя товарителници. Видът на договора се определя от неговото съдържание – поетите от страните права и задължения, а не спрямо това как е озаглавен от страните /за превоз, за продажба, за дарение и пр./. С договора за превоз превозвачът се задължава срещу възнаграждение да превози до определено място лице, багаж или товар /367 ТЗ/. В чл. 374 ТЗ е предвидена възможност превозвачът да извърши превоза изцяло или отчасти с участието на други превозвачи. Със спедиционния договор спедиторът се задължава срещу възнаграждение да сключи от свое име за сметка на доверителя договор за превоз на товар /чл.

361 ТЗ/. Предвид съдържанието на процесния договор съдът намира, че последният несъмнено има характер на такъв за превоз, като без значение е дали превозвачът е извършил сам транспорта или го е възложил на друг или други превозвачи.

Съгласно чл. 1 от Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки (CMR) последната се прилага за всеки договор за автомобилен превоз на стоки с превозни средства срещу заплащане, когато мястото на приемане на стоката за превоз и предвиденото място за доставянето ѝ, така както са посочени в договора, се намират в две различни държави, от които поне една е договаряща страна. Предвид международния характер на договора, към него са приложими и разпоредбите на конвенцията.

За уважаването на иска в тежест на ищеца е да установи наличието на облигационни правоотношения между праводателя му и ответника по договор за превоз, по силата на който е престирали съобразно уговореното и за ответника е възникнало задължение за заплащане на навло в претендирания размер, както и изпадането на ответника в забава – настъпване на уговорения ден за плащане, а при липса на уговорка в отклонение от правилото на чл. 372, ал. 1 ТЗ – да докаже момента на сключване на договора, че вземанията са прехвърлени на ищеца въз основа на валидно сключен договор за цесия, за което длъжникът е бил надлежно уведомен.

С определението от 06.10.2022 г. за безспорни са обявени следните обстоятелства: че между „Екол логистикс“ ЕООД и ответника е налице облигационно правоотношение по договор за превоз съгласно заявка за транспорт от 12.2.2018 г. със съдържанието на посочения и представен към исковата молба документ; че е уговорено навло в размер на 288,00 лева, за което е издадена процесната фактура, получена от ответника. Ето защо и на основание чл. 153 ГПК съдът намира осъществяването им за доказано.

От представените по делото доказателства, както и предвид процесуалното и извънпроцесуалното поведение на ответника, съдът намира за доказан и фактът на извършване на превоза. На първо място, се доказва от представената товарителница. При внимателен поглед в поле № 23 може да се види, че там се съдържа подпис и печат на получателя, както и датата на получаване – 19.2.2018 г. Действително последните са вписани на място, предназначено за поставяне на подпис и печат на превозвача, но това нее

факт, който препятства доказването на изпълнението. Второ, от представената кореспонденция, разменена между превозвача и ответника, става ясно, че плащане на навлото е отказано поради неизпълнение на задължение за представяне на документи, а не поради факта, че превозът не е извършен. Трето, подобно възражение липсва и в отговора на исковата молба. Ето защо и при съвкупната преценка на събраните по делото доказателства и поведението на ответника, съдът намира за доказан по несъмнен начин факта, че превозвачът е изпълнил точно задължението си да извърши превоза.

Доколкото ищецът е изпълнил задължението си да извърши превоза, той има право да получи навлото, без значение че не е изпълнил уговореното в т. 8 от договора задължение да представи оригинал на товарителниците. От неизпълнението би могло да възникне вземане за обезщетение за вреди, но не освобождава възложителя от задължението му. Ето защо съдът намира, че за ответника е възникнало задължение да плати посоченото в процесната фактура превозно възнаграждение.

Съгласно разпоредбата на чл. 99, ал. 1, ал. 3 и ал. 4 ЗЗД кредиторът може да прехвърли своето вземане, освен ако законът, договорът или естеството на вземането не допускат това; предишният кредитор е длъжен да съобщи на длъжника прехвърлянето и да предаде на новия кредитор намиращите се у него документи, които установяват вземането, както и да му потвърди писмено станалото прехвърляне; прехвърлянето има действие спрямо третите лица и спрямо длъжника от деня, когато то бъде съобщено на последния от предишния кредитор.

Ищецът твърди, че процесното вземане му е прехвърлено от превозвача с договор за цесия от 22,12,2020 г. Този документ е представен по делото и е подписан и за двете страни. Представено е и приложение № 1 към договора за цесия, в което е описана и процесната сума, представляваща неплатено от ответника навло. В първото открито заседание ответникът е оспорил достоверността на датата на договора за цесия. Частният документ не се ползва с материална доказателствена сила и не обвързва съда по фактите, отразени в него /вкл. датата и мястото на съставянето му. Посочената в частния документ дата е противопоставима само на страните по него. За да защити правата на третите лица от антидатиране, чл. 181 ГПК постановява, че на тях посочената в документа дата е непротивопоставима. Като действителна /достоверна дата/ на документа се счита спрямо тези лица денят, след който издаването на документа е

безсъмнено. Трети лица по разума на посочената разпоредба са само тези, неучастващи в съставянето на документа лица, които черпят права от някои от издателите на документа и които биха могли да бъдат увредени от неговото антидатиране. Другите, неучастващи в документа лица, не са трети лица и спрямо тях не важи изискването за достоверност на датата на частния документ /така: решение № 89 от 30.09.2020 г. по гр. д. № 3827/2019 г. на Върховен касационен съд, 4-то гр. отделение/. В случая ответникът несъмнено се явява трето спрямо договора за цесия лице, поради което и посочената в него дата не може да му бъде противопоставена.

Праводателят на ищеца /цедент/ е търговски дружество – заличен търговец, което е прекратено чрез ликвидация, без правопреемник. Със заличаването на дружеството в търговския регистър то губи своята правосубектност и поради това не би могло да извършва правни действия. Спорен е въпросът дали към момента а прехвърлянето на вземането праводателят е бил правосубектен – дали е могъл да прехвърли процесното задължение. При справка в ТР се установява че считано от 25.5.2021 г, ответникът е заличен търговец. Ето защо съобразно правилата за разпределение на доказателствената тежест в гражданския процес /чл. 154 ГПК/ в тежест на ищеца е да докаже, че договорът за цесия е сключен от правосубектна страна – т.е. преди датата на заличаването. Такива доказателства ищецът не ангажира, поради което и съдът намира за недоказан факта на прехвърляне на процесното вземане.

За пълнота на изложението следва да се посочи, че дори и да се приеме, че процесното вземане е било прехвърлено на ищеца, то искът отново би бил отхвърлен, тъй като своевременно релевираното от ответника възражение за погасяване на задължението поради изтекла погасителна давност е основателно.

Конвенцията CMR урежда давностните срокове, с изтичането на които се погасяват исковете, свързани с превози, подчинени на конвенцията. Разпоредбата на чл. 32 § 1 от конвенцията се отнася и за претенциите за заплащане на превозно възнаграждение. Това е така, защото съгласно чл. 32 § 1, б. „в" във всички други случаи /извън случаите на частична липса, повреда или забава и случаите на цялостна липса/ исковете, свързани с превози, подчинени на тази конвенция, се погасяват с изтичането на едногодишен давностен срок, който в случая започва да тече от изтичането на тримесечен срок от датата на сключване на превозния договор. При тълкуването на цитираната разпоредба не може да се направи извод, че не регулира погасителната давност за искове за заплащане на превозно възнаграждение, доколкото е предвидено, че се прилага за всички други искове, свързани с превози, подчинени на конвенцията, в които несъмнено

попада и искът за заплащане на навло. В този смисъл е постоянната и непротиворечива практика на съдилищата вкл. на ВКС /решение № 81 от 27.05.2010 г по т.д. № 851/2009 г, ТК , I ТО на ВКС и решение № 62 от 25.01.2002 г по гр.д. № 891/2001 г, V ГО на ВКС/. В случая няма уговорен падеж, а страните са определили плащане в срок след представяне на фактура – т.е. след покана. Давностният срок е започнал да тече с изтичане на три месеца от сключването на договора – от 12.5.2018 г., като е изтекъл на 12.5.2019 г., до която дата не се твърди и установява осъществяване на факти, довели до спиране или прекъсване на срока.

Предвид изложеното дотук в полза на ищеца не съществува вземане срещу ответника за навло, поради което искът е неоснователен и следва да бъде отхвърлен. Неоснователни са и акцесорните претенции за мораторна лихва и разноски /вкл. и предвид чл. 119 ЗЗД/.

По разноските:

При този изход на делото ищецът няма право на разноски. На основание чл. 78, ал. 3 ГПК на ответника се следват своевременно поисканите разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 100 лева.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от "К. и К. ЕООД, ЕИК ..... срещу "Д. е.е." ЕООД ЕООД, ЕИК ..... осъдителни искове по чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 372, ал. 1 ТЗ вр. чл. 49 ЗАП и чл. 309а, ал. 1, изр. 1 ТЗ вр. чл. 99 ЗЗД за следните суми 288,00 лева, представляваща навло по договор за превоз от 12.2.2018 г., сключен с „Екол логистикс България“ ЕООД, вземанията по който са прехвърлени на ищеца с договор за цесия, за сумата 87,77 лева, представляваща мораторна лихва за периода 23.3.2019 г. – 23.3.2022 г. и за сумата 80,00 лева, представляваща разноски за събиране на вземането.

ОСЪЖДА "Д. е.е." ЕООД ЕООД, ЕИК ..... да заплати на "К. и К. ЕООД, ЕИК ..... на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата **300,00 лева**, представляваща разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в

двуседмичен срок от връчване на препис от същото на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____